

Jatkuvan kasvatuksen edistäminen valtion mailla

Luonnonläheisemmän
metsänhoidon
webinaari

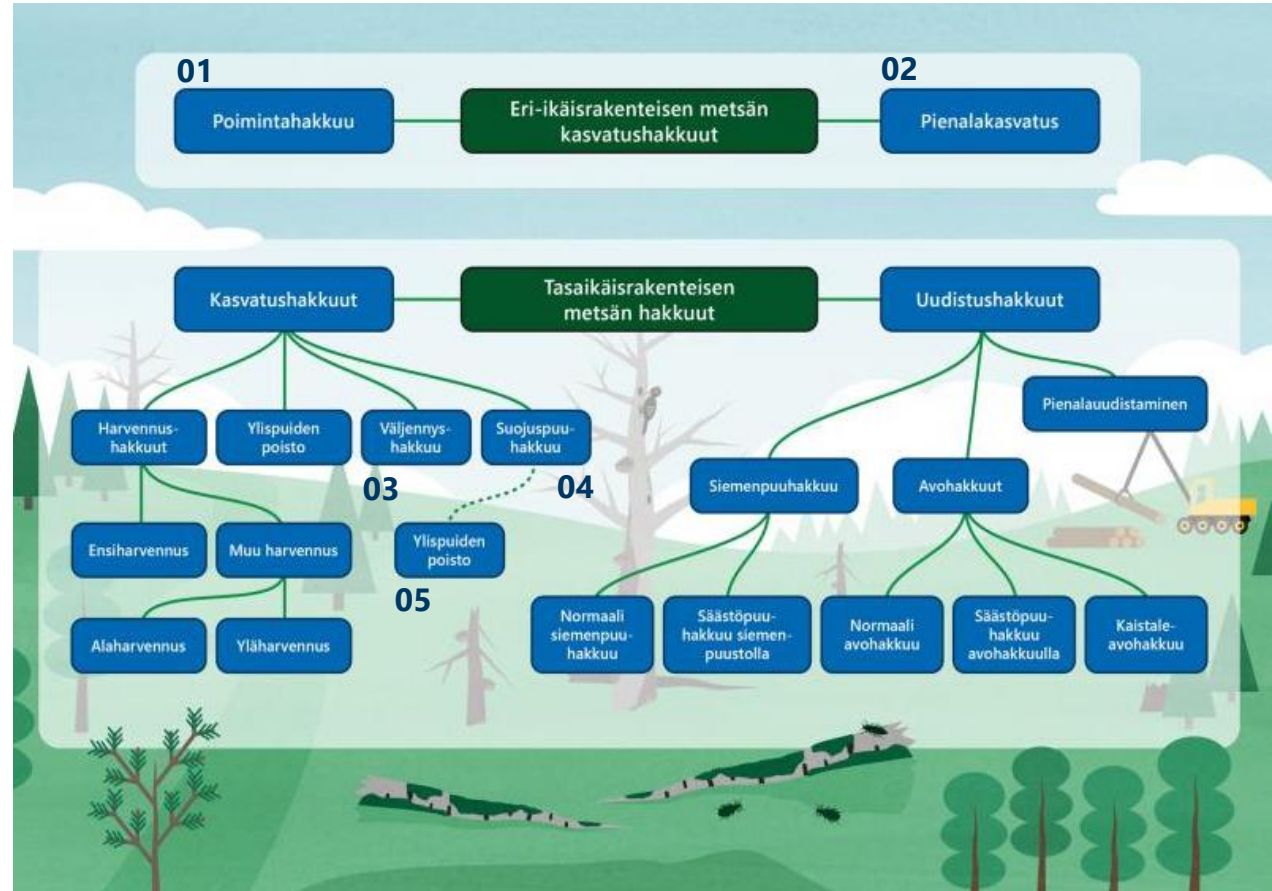
Niklas Björkqvist 23.10.2023

Metsäasiantuntijan työkalupakki – eri hakkuutavat

Jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen hakkuutavat

- 01 Poimintahakkuu
- 02 Pienalakasvatus
- 03 Väljennyshakkuu
- 04 Suojuspuuhakkuu
- 05 Ylispuiden poisto

Jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen pääasialliset käyttökohteet

Maankäytölliset kohteet

- retkeilyalueet ja kaavoituksen osoittamat erityiskohteet
- virkistys- ja maisemametsät
- poronhoitoalueen ja erityisesti suojametsä-alueen metsät

Ympäristöopas

- metson soidinalueet, lajesiintymät
- ekologiset yhteydet, monimuotoisuuden erityisalueet ja ympäristöarvometsät

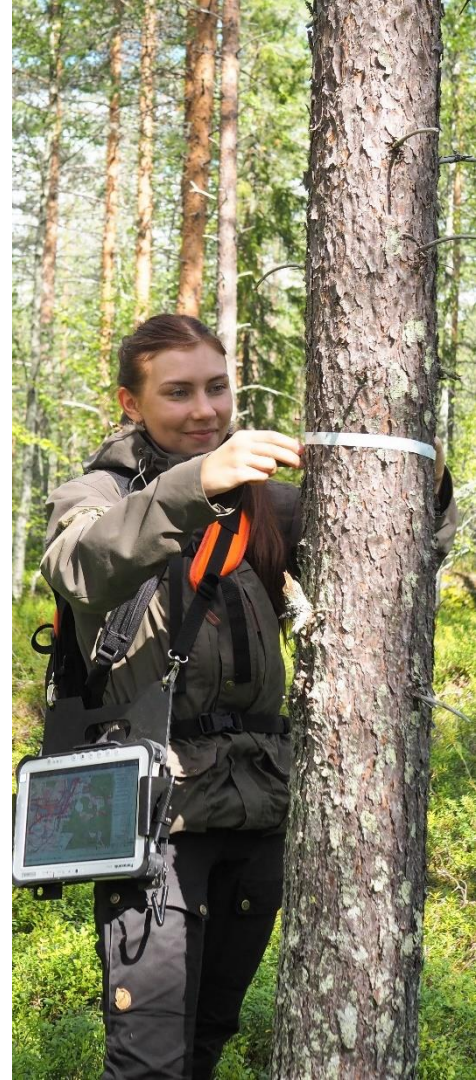
Metsänhoito-ohje

- Turvemaiden uudistamisessa pyritään hyödyntämään jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen tarjoamat luontaisen uudistamisen mahdollisuudet.
- Päätös jaksollisen ja jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen välillä perustuu aina tapauskohtaiseen harkintaan myös turvemailla.

Tietopohja

- Jatkuvan kasvatuksen havaintoalueet Rautavaaralla, Suomussalmella ja Savukoskella, perustettu v. 2019
 - Tuoreimpana tutkimustietona Luke tekemät poimintahakkuukoealojen (18 kpl) Motti-simulaatiot: jaksollinen metsänkäsittely antaa korkeamman nettotulojen nykyarvon kaikilla koealoilla.
- Häiriödynamiikkahankkeen tutkimusalueet Isojärvi Kuhmoisissa ja Ruunaa Lieksassa, perustettu v. 2009
 - Käytetään monipuolisesti erilaisia hakkuutapoja ml. poimintahakkuu ja pienialaiset aukkohakkuut
 - Saatu tietoa pienaukkojen taimettumisesta ja varhaiskehityksestä
- Luken inventointitutkimus Lapin käytännön poiminta- ja pienaukkohakkuista (käsittelyt vv. 1985-2007)
 - Taimien ja puuston kasvu hidasta (tukkivaihe saavutetaan 25-30 vuotta myöhemmin kuin tasaikäisessä)
 - Jos puustopääomaa vähintään kohtuullisesti, tasaikäisen kannattavuus parempi kuin jatkuvassa kasvatuksessa
- Luken tutkimusmetsät ja -kokeet
- Paljon muita tutkimuksia, joissa Mh mukana ja käytännön kokemus

Kokemuksia

- Pienalakasvatuksesta niukin tutkimustieto
- Käytännön kokemukset pienaukkojen uudistumisesta vaihtelevat
- Puunkorjuun ohjaamisen ja metsävaratietojärjestelmän kannalta vaatelas hakkuutapa
- Metsähallitus Metsätalouden metsävaratiedossa luovuttiin n. 10 v. sitten perinteisistä metsikkökuvioista; laserinventointimenetelmään perustuva puustotieto on pienialaisilla puustokuvioilla ja puustohilalla
 - mahdollistaa pienialaisesti vaihtelevan puustotiedon ylläpidon ja pienipiirteisen toimenpidesuunnittelun

Kokemuksia

- Jatkuvapeitteisten hakkuutapojen käyttäminen lajiesiintymien yhteydessä
- Esimerkkinä kissantassujäkälän esiintymä hoidetussa 90-vuotiaassa turvekankaan kuusikossa, jota harvennettu v. 2002
- Seurataan kissantassujäkälän esiintymää sen läheisyydessä v. 2021 toteutetun poimintahakkuun jälkeen

Kokemuksia

- Maisemakohteet, virkistysalueet, retkeilyreitit
- Esimerkkinä retkeilyreitin varsi, jossa tehty väljennyshakkuu ja poistettu puita taimiryhmien päältä
- Toteutunut varttuneen kuusikon käsittelyyn liittyvä riski; runsaasti kuusia kuollut todennäköisesti kaarnakuoriaisten tappamina

Kehittämistarpeita

- taimettuminen ja puiden alkukehitys
- puuntuotos ja taloudellinen kannattavuus yli ajan ja alueiden sekä eri kasvupaikoilla
- metsätuhot (mm. tuuli, hyönteiset, sienitaudit, hirvi)
- kuusettuminen ja valopuulajien uudistuminen
- metsänhoitotöiden tarve
- hiilinielun kehittyminen
- monimuotoisuustekijät (ml. lajistokysymykset)
- koneellinen puunkorjuu (ml. ajanmenekki ja vauriot)
- metsävaratiedon hallinta (ml. puustotulkinta, metsätietomalli(t), ennustemallit, laskenta- ja suunnittelujärjestelmät jne.)
- jaksollisen puustorakenteen (siirtymävaihe) erirakenteistamisen taloudellinen ja puuntuotoksellinen perusteltavuus

www.metsa.fi

@metsahallitus_forststyrelsen

@metsahallitus